

Geddehug & månefaser

Skov, Christian

Published in:
Sportsfiskeren

Publication date:
2010

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Skov, C. (2010). Geddehug & månefaser. Sportsfiskeren, 85(8), 24-27.

DTU Library

Technical Information Center of Denmark

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Geddehug & Månefaser

Gedder hugger mest ved nymåne og fuldmåne. Det viser en ny, videnskabelig undersøgelse, der også peger på, at fiskevandet skal have ro, for at man opnår det bedste fiskeri.

Af Christian Skov

En dag på søen efter gedder uden fleks på stangen giver altid stof til eftertanke. Hvorfor gad fiskene ikke bide? Var vandet for koldt? Var der for meget sol? Var vandet for klart? I Tyskland har forskere allieret sig med en gruppe sportsfiskere for på videnskabelig vis at undersøge, hvilke faktorer der påvirker geddefiskeriet. Og især fiskeintensiteten i søen spiller en stor rolle. Det vil sige, jo mere der er fisket efter gedder i søen i de foregående to dage, jo mindre er chancen for fangst. I sommerhalvåret i et jomfrueligt vand er det bedste tidspunkt for geddefiskeri omkring solnedgang på en relativt blæsende dag, hvor vandtemperaturen ikke er meget over 15 grader, og så skal månen være fuld eller ny.

Undersøgelsen illustrerer samtidig at gode fangstjournaler kan være guld værd for forskning i fiskebestande.

Videnskabelige sportsfiskere

I en 25 hektar stor sø allierede forskerne sig med 25 såkaldte videnskabelige sportsfiskere. Fiskeriet skulle foregå med kunstig agn, spinnestænger, over hele søen, og alle gedder skulle genudsættes. De fastsatte betingelser skulle sikre, at sportsfiskerens adfærd var så ens som mulig og derfor sammenlignelig. Efter endt fiskeri skulle fiskerne notere, hvor mange timer fisketuren varede og hvor mange gedder, der kom i båden. Oplysningerne var vigtige, når forskerne skulle beregne, hvor stor indsats der

blev brugt på at fange en gedde. På den måde kunne fangsterne og fiskeriet standardiseres og sammenlignes. Endelig sikrede forskerne sig, at der intet fiskeri foregik i søen ud over de videnskabelige fisketure. Fiskeriet foregik fra 27. maj til 17. september 2005 og inkluderede i alt 169 fisketure. For hver dag i perioden registrerede forskerne et væld af forskellige faktorer så som vandtemperatur, vindhastighed, vindretning, solskinstimer, ændring i lufttryk, mm regn samt månens fase.

Højt fisketryk giver få fisk

Forskerne kunne ud fra de indsamlede data beregne, at det især var fisketrykket på søen de foregående to dage, som spillede »

Fiskepres. Når en sø fiskes for tredje dag i stræk bliver det markant sværere at fange søens gedder – også selv om der ikke er fanget fisk de foregående dage.

Foto: Jakob Sørensen

Geddeforvaltning. Ønsker du at opnå et bedre geddefiskeri i din egen sø, så kan du søge gode råd hos biologerne fra DTU Aqua.

« Geddehug & månefaser »

en rolle for fangstens størrelse. Jo flere timer der var blevet fisket de to foregående dage, jo færre fisk blev der fanget på tredjedagen. Overraskende spillede det ingen rolle, om der rent faktisk var fanget gedder eller ej de foregående dage. Det resultat peger på, at det er en god ide at give sit fiskevand fred ind imellem.

Omkring solnedgang på vindfyldte dage

Der blev fanget flest gedder omkring solnedgang. Det skyldes formentlig, at gedder generelt er mere aktive og fødesøgende, når lyset skifter omkring solopgang og solnedgang, fordi byttfiskene i søen under disse forhold er nemmest at fange. Forskerne peger dog også på, at den bedre fangst kan hænge sammen med, at gedderne i det svage lys har sværere ved at skelne sportsfiskernes agn fra søens byttfisk og derfor er nemmere at fange.

Forskerne fandt også, at fangstsuccesen gradvist blev bedre, jo mere vind der var på søen – dog kun op til syv meter i sekundet, som var den maksimale vindhastighed mens forsøget kørte. Også her er forskernes bedste forklaring ændrede lysforhold i vandet. Når vandet på en blæsende dag er i bevægelse, hvirvles der ofte materiale op fra bunden, som gør vandet mere uklart og sigten i vandet dårligere. Tilsvarende forholdene omkring solnedgang, så kan den dårligere sigtbarhed på blæsende dage spille en rolle i forhold til, hvor let det er at fange gedderne.

Undgå for høje temperaturer

Mindre overraskende var det måske, at fangsterne også afhang af vandtemperaturen. I forsøgsperioden varierede vandtemperaturen fra 14 til 24 grader, og jo varmere vandet var, jo ringere var fangsterne – det tolker forskerne på to måder. Den første hænger sammen med, at andre forsøg har vist, at gedderne trives bedst ved temperaturer under 20 grader. Over 20 grader nedsætter gedder deres aktivitet og vokser mindre. Det betyder, at de sjældnere er på jagt. En anden og måske bedre forklaring er relateret til byttfiskene, som ved højere temperaturer er mere aktive og dermed tilgængelige for gedderne. Det betyder at sportsfiskernes agn ved højere temperaturer får hård "konkurrence" og måske derfor fanger mindre.

Fuldmåne og nymåne er sagen

Mange fiskekalendere har i årevis hævdet, at fiskeri ved fuld og nymåne skulle være mere effektivt. For gedderne i den tyske sø ser der ud til at være noget om snakken. Her var sportsfiskernes fangster generelt bedst omkring fuldmåne og nymåne. Undersøgelsen kommer dog ikke med svaret på, hvorfor det var tilfældet. Forskerne gætter på, at ændringer i tyngdekraften i takt med månefaserne på en eller anden måde spiller ind. Alternativt hænger det sammen med, at gedderne eller geddernes byttfisk ændrer adfærd, som følge af ændringer i natlige lysforhold. Eftersom der ikke blev fisket om natten, må sammenhængen derfor være indirekte. Sammenhængen mellem månefaser og fangstsucces fremstår stadig som lidt af et mysterium.

Risiko for nulture

Undersøgelsen pegede på en række faktorer,

» Bedre geddeforvaltning i din sø

Chancerne for fangst af gedder er først og fremmest bestemt af, om geddebestanden trives. Og hvordan ved man det? Jo, det kan biologerne fra DTU Aqua give et godt bud på ud fra oplysninger om sportsfiskerfangsterne i netop din sø. Oplysninger der desværre ikke findes ret mange af.

Det er derfor en rigtig god ide, hvis alle fiskere registrerer og samler følgende oplysninger for hver fisketur:

- Hvilke og hvor mange fisk der blev fanget – også når fangsten er nul
- Hvilke størrelser havde fiskene
- Hvor mange der blev genudsat
- Hvilken agn der blev brugt
- Hvor mange personer og stænger der fiskede og i hvor mange timer

Hvis alle fiskere indberetter ovenstående over en årrække, er der basis for at give et meget præcist billede af fiskebestanden i netop jeres sø og ikke mindst udviklingen i antal og størrelse. Det vil gøre det muligt for biologerne ved DTU Aqua at rådgive mere præcist, om hvordan fiskeriet forvaltes bedst. Som et supplement til en fangststatistik, kan viden om søens vandtemperatur og sigte-dybde, eksempelvis målt hver anden uge, ligeledes være af stor værdi, når fiskebestandens tilstand og udvikling skal vurderes af biologerne. Har du brug for hjælp til at få et sådant rapporteringssystem op at køre, vil DTU Aqua gerne hjælpe.

Kontakt DTU Aqua via www.fiskepleje.dk eller direkte; Jan Nielsen janie@aqu.dtu.dk eller Christian Skov ck@aqu.dtu.dk

som kan forklare, hvorfor chancerne for at få en gedde for enden af wobleren varierer fra fisketur til fisketur. De vigtigste faktorer synes at være knyttet til vejret. Men forskerne bag undersøgelsen understreger dog, at der stadig er masser af dag til dag forskelle, som ikke forklares af fisketryk, vandtemperatur, vindforhold, tidspunkt på døgnet og månens fase. Der er således stadig stor risiko for en nultur - selv under hvad den tyske undersøgelse vil kalde optimale forhold. Det skal i samme forbindelse nævnes, at det ganske givet er forskelligt fra sø til sø, hvilke faktorer der spiller mest ind på fangstsuccesen. Det er således langt fra sikkert, at resultaterne fra den tyske undersøgelse gælder i alle tilfælde.

Kilde: Kuparinen m.fl.(2010); Abiotic and fishing-related correlates of angling catch rates in pike (*Esox lucius*). Fisheries Research nr. 105, 111-117. ■

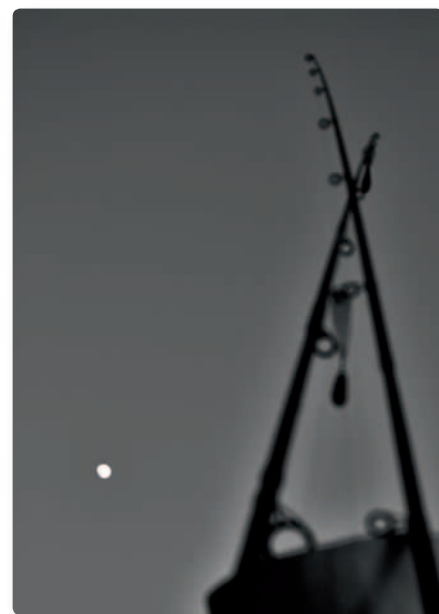

Foto: Anders Holmér

Månefase. Geddefiskeriet topper ved nymåne og fuldmåne, men der kan fanges fisk under alle forhold.

Thermos
Dobbeltvægget vaccum termoflaske. "Quick-Stop" lukning.
Pris fra: 199,-

WWW.

JoF.dk

Nyhed!
Nu forhandlingen af Finske Ursuit produkter.

Ursuit Gemino 4-tex Operative (OVERLEVELSESDRAGT)
Godkendt overlevelsesdragt fra det anerkendte Finske firma Ursuk. Dragten holder dig fuldstændig tør og varm hvis uheldet skulle være ude. På trods af dens egenskaber som overlevelsesdragt er denne 2-delt og har en komfort, der sjældent er set magen til. Dragten lynes sammen med en patenterede lynlås, der gør den helt vandtæt. Disse dragter er ISO9001 og SOLAS godkendte. Ekstra høj krave og sammenfoldelig hætte. Dragten har Ursuits egen 4-tex membran, som gør vandtæt men samtidig åndbar.
Fås i sort el. rød. S-XXXL.
Pris: 9800,-

Kan med fordel kombineres med Ursuit X-Text Lite inderdragt for længere overlevelsestid i vandet.
Pris: 1999,-

Vi sender også på postordre..

Vejl: 1799,-
Kun: 999,-

Imax X-lite 2-delt
Ny forbedret udgave af den meget populære flydedragt. Lettere og mere komfortabel at have på end forgængeren. Aftagelig hætte, bukser med seler, indsnøring i ærmer, bælte og mange flere detaljer. S-XXXL.

Vejl: 1798,-
Kun: 599,-

Kinetic flydedragt
Let og komfortabel flydedragt, udført i et meget slidstærkt og vandafvisende nylon ydermateriale. Dragten er vind- og vandtæt. Strategisk korrekt placeret reflekser. Kraftigt bælte. CE godkendt. Str. S-XXXL.

Se flere modeller på: www.JoF.dk

Husk!
Postordre fra dag til dag

Vejl. fra: 2099,-
Fra: 1499,-

Imax Premium
Lettere og mere komfortabel at have på grundet det patenterede inderfor. Yderstoffet er åndbart og vind- og vandtæt. S-XXXL. Fås også som 2-delt fra 1699,-

Vejl: 2999,-
Kun: 1999,-

Wavecruiser X8
Den gode gamle som vi kender den. Kraftigt yderstof og høj isoleringsevne. Super pasform. Høj krave S-XXXL.

Jagt og Fiskerimagasinet

www.JoF.dk

Nørre Voldgade 8, 1358 Kbh. 3333 7777